

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

5. března 2009*

Ve věci C-350/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Sächsisches Landessozialgericht (Německo) ze dne 25. července 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 30. července 2007, v řízení

Kattner Stahlbau GmbH

proti

Maschinenbau- und Metall- Berufsgenossenschaft,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas, předseda senátu, A. Ó Caoimh (zpravodaj), J. Klučka, U. Löhmus a P. Lindh, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Kattner Stahlbau GmbH R. Mauerem, Rechtsanwalt,

- za Maschinenbau- und Metall- Berufsgenossenschaft H. Plagemannem, Rechtsanwalt,

- za německou vládu M. Lummou a J. Möllerem, jako zmocněnci,

- za Komisi Evropských společenství V. Kreuzschitzem a O. Weberem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. listopadu 2008,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 49 ES a 50 ES, jakož i článků 81 ES, 82 ES a 86 ES.

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Kattner Stahlbau GmbH (dále jen „Kattner“) a Maschinenbau- und Metall- Berufsgenossenschaft (profesní sdružení odvětví strojírenství a kovovýroby, dále jen „MMB“) ohledně povinného členství společnosti Kattner v tomto sdružení v rámci zákonného pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání.

Vnitrostátní právní rámec

- 3 V Německu je zákonný systém pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání upraven svazkem VII zákona o sociálním zabezpečení (Sozialgesetzbuch VII), ve znění vycházejícím ze zákona ze dne 7. srpna 1996 (BGBl 1998 I, s. 1254, dále jen „SGB VII“), který vstoupil v platnost dne 1. ledna 1997. Ustanovení § 1 SGB VII stanoví, že cíle tohoto pojištění jsou:

„1. Předcházet všemi vhodnými prostředky pracovním úrazům a nemocem z povolání, jakož i všem ohrožením zdraví spojeným s prací a

2. poté, co dojde k pracovním úrazům a nemocem z povolání, obnovit všemi vhodnými prostředky zdraví a pracovní schopnosti pojištěných osob a odškodnit je nebo jejich pozůstalé peněžitými plněními.“

- 4 Z předkládacího rozhodnutí, jakož i z vyjádření předložených Soudnímu dvoru, vyplývá, že tento systém spočívá zejména na následujících skutečnostech:

Povinné členství

- 5 V rámci tohoto systému mají všechny podniky povinnost stát se v rámci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání členy Berufsgenossenschaft (profesního sdružení), pod které jak věcně, tak územně spadají. Různá profesní sdružení mají postavení neziskových veřejnoprávních subjektů. Podle německé vlády a Komise Evropských společenství v současné době existuje 25 profesních sdružení. Každé profesní sdružení se dělí na vícero oddělení podle dotyčných odvětví činnosti.

Příspěvky

- 6 Ustanovení § 152 odst. 1 SGB VII, nazvaného „Rozdělení závazků“, stanoví:

„Příspěvky se stanoví po uplynutí kalendářního roku, ve kterém nároky na příspěvky vznikly, na základě rozdělení závazků. Takové rozdělení musí pokrývat nároky

uplynulého roku a zahrnovat příspěvky, které jsou nezbytné pro vytvoření dostatečné rezervy. Příspěvky krom toho mohou být vybírány pouze za účelem vytvoření fondů pro provozní kapitál.“

7 Ustanovení § 153 SGB VII, nazvaného „Vyměřovací základ“, stanoví:

„1. Příspěvky se vypočtou, s výhradou následujících ustanovení, na základě potřeb financování (částka k rozdělení), mezd a platů pojištěných osob a kategorií rizikovosti.

2. Mzdy a platy pojištěných osob jsou základem pro příspěvky až do výše jejich maximálních ročních příjmů.

3. Stanovy mohou stanovit, že vyměřovacím základem příspěvků bude minimálně mzda odpovídající minimální roční mzdě nebo platu pojištěných osob, které dosáhly 18 let věku. Pokud pojištěné osoby nebyly zaměstnané během celého kalendářního roku nebo nebyly zaměstnané na plný úvazek, za základ se použije odpovídající procento této částky.

4. Při výpočtu příspěvků se může riziko úrazu v podniku zcela nebo zčásti nevzít v úvahu v rozsahu, v němž jsou výdaje na důchody, dávky v případě smrti a vyrovnání

1) založeny na škodě nebo úrazu, ke kterým došlo v takových podnicích, pokud uvedená škoda nebo úraz skončily nebo jejich účinky ustaly před uplynutím čtvrtého roku přecházejícího roku, ve kterém mají být příspěvky rozděleny, nebo

- 2) založeny na škodě nebo úrazu, které poprvé nastaly nebo se poprvé projevily před uplynutím čtvrtého roku předcházejícího roku, ve kterém mají být příspěvky rozděleny.

Celková částka výdajů, které jsou rozděleny mezi podniky bez ohledu na úroveň úrazového rizika, nesmí překročit 30 % celkových výdajů, pokud jde o důchody, dávky v případě smrti a vyrovnání. Prováděcí předpisy budou určeny stanovami.“

- 8 Ustanovení § 157 SGB VII, nazvaného „Tabulka pojistných rizik“, stanoví:

„1. Podniky zodpovědné za poskytování úrazového pojištění samostatně vytvoří tabulku pojistných rizik. Uvedená tabulka pojistných rizik stanoví kategorie rizikivosti tak, aby příspěvky mohly být vybírány odstupňovaně. [...]

2. Tabulka pojistných rizik se dělí na tarifní položky stanovící kategorie osob vystavených rizikům v závislosti na nesených rizicích, při zohlednění rozdělení rizik pojištění. [...]

3. Kategorie rizikivosti se vypočítají v závislosti na vztahu mezi vypláceným pojistným plněním a mzdami a platy.

[...]“

9 Podle společnosti Kattner umožňuje § 161 SGB VII profesním sdružením stanovit v jejich stanovách jednotný minimální příspěvek.

10 Ustanovení § 176 SGB VII, nazvaného „Povinnost vyrovnání“, stanoví v odstavci 1:

„V rozsahu, v němž

- 1) jsou náklady profesního sdružení na důchody více než 4,5násobně vyšší nežli průměrné náklady na důchody profesních sdružení,

- 2) náklady na důchody profesního sdružení, které rozděluje alespoň 20 % a ne více nežli 30 % svých výdajů na důchody, dávky pro případ úmrtí a náhrady podle § 153 odst. 4 podnikům, aniž by byla vzata v úvahu úroveň úrazového rizika, přesáhnou trojnásobek průměrných nákladů na důchody profesních sdružení, nebo

- 3) výše nákladů na odškodnění profesního sdružení přesáhne pětinasobek průměrné výše nákladů na odškodnění profesních sdružení,

mezi sebou profesní sdružení vyrovnávají přebývající náklady. Pokud vyrovnávací částka podle bodu 2 výše přesáhne částku, kterou profesní sdružení rozdělují mezi podniky bez ohledu na stupeň úrazového rizika, sníží se na tuto částku.“

Pojistná plnění

- 11 Zaměstnanci mají přímé právo na plnění vůči jejich profesnímu sdružení, aniž by museli vyvozovat odpovědnost zaměstnavatele (§ 104 až 109 SGB VII).

- 12 Seznam plnění a jejich podmínek je uveden v § 26 až 103 SGB VII. Právo na tato plnění vzniká nezávisle na schopnosti zaměstnavatele uhradit svůj příspěvek. Podle § 85 SGB VII jsou pro výpočet plnění zohledněny pouze mzdy a platy nacházející se mezi minimem a maximem.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 13 Kattner je společnost s ručením omezeným podle německého práva, která byla založena dne 13. listopadu 2003 a zahájila ode dne 1. ledna 2004 činnost v oblasti kovových konstrukcí a výroby schodů a balkónů.

- 14 Dne 27. ledna 2004 oznámila MMB společnosti Kattner, že je pro ni právně příslušným subjektem poskytujícím pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání dle ustanovení SGB VII, a že byl proto tento podnik zaregistrován jako člen uvedeného profesního sdružení a navíc mu byly přiděleny kategorie rizikovosti.

- 15 Dopisem ze dne 1. listopadu 2004 oznámila společnost Kattner, která zamýšlela uzavřít soukromé pojištění proti existujícím rizikům, MMB zrušení svého povinného členství s účinností ke konci roku 2004.
- 16 Dne 15. listopadu 2004 oznámila MMB společnosti Kattner, že jelikož je pro ni právně příslušným subjektem poskytujícím pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, není legálně možné vyvázat se z členství nebo ho zrušit, a že tedy žádost společnosti Kattner musí být zamítnuta. MMB potvrdila toto rozhodnutí v rámci správního opravného prostředku dne 20. dubna 2005.
- 17 Dne 21. listopadu 2005 zamítl Sozialgericht Leipzig (soud pro sociální záležitosti Lipsko) žalobu podanou společností Kattner.
- 18 Společnost Kattner, která podala odvolání k Sächsisches Landessozialgericht (soud pro sociální záležitosti spolkové země Sasko), před tímto soudem nejdříve tvrdí, že povinné členství v MMB omezuje volný pohyb služeb uvedený v člancích 49 ES a 50 ES. V tomto ohledu předkládá nabídku dánské pojišťovny, která pojišťuje rovněž proti pracovním úrazům, nemocem z povolání a úrazům na cestě na pracoviště a zpět za stejných podmínek jako MMB. Plnění poskytovaná touto pojišťovnou krom toho odpovídají plněním stanoveným německým zákonným systémem dotčeným v původním řízení. Dále společnost Kattner tvrdí, že výlučné postavení MMB porušuje články 82 ES a 86 ES. Podle společnosti Kattner neodůvodňuje žádný naléhavý důvod veřejného zájmu monopolní postavení německých subjektů poskytujících pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolení v jejich příslušných oblastech.
- 19 V předkládacím rozhodnutí Sächsisches Landessozialgericht uvádí, že existují zásadní rozdíly mezi systémem dotčeným v původním řízení a italským zákonným systémem pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, kterého se týká rozsudek ze

dne 22. ledna 2002, Císal (C-218/00, Recueil, s. I-691), takže údaje uvedené Soudním dvorem v tomto rozsudku neumožňují odpovědět na všechny otázky, které vyvstávají ve sporu, o kterém rozhoduje.

- 20 Podle předkládajícího soudu je totiž především sporné, že je MMB subjektem, který je zákonem pověřen správou systému povinného pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání. V tomto ohledu podstatný rozdíl mezi italským a německým systémem spočívá ve skutečnosti, že zatímco Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL) (Národní institut pojištění proti pracovním úrazům), kterého se týká věc, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Císal, měl monopolní postavení, německý systém spočívá na struktuře oligopolu. MMB navíc není pověřena správou systému povinného pojištění, naopak sama toto pojištění poskytuje. Správní činnost MMB v podstatě odpovídá činnosti hospodářských subjektů, zejména činnosti pojišťoven.
- 21 Krom toho má předkládající soud za to, že povinné členství v německém systému pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání není nevyhnutelné pro finanční rovnováhu nebo provedení zásady solidarity. Protože výše příspěvků vyplývá z pravidel přijatých nezávisle každým z profesních sdružení a rozsah činnosti takového sdružení je možné změnit, vede na základě svévolně vytvořených rizikových kategorií vytvoření odvětvových nebo územních monopolů bez ohledu na riziko k různým tarifům pro téže riziko. Krom toho žádný předpis nestanoví, že v případě zvýšeného rizika má příspěvek horní mez. Navíc minimální částka mzdy nebo platu, kterou je možné zohlednit při výpočtu příspěvků podle § 153 odst. 3 SGB VII není určena kogentně, ale může být stanovena ve stanovách. Pokud jde o nejvyšší částku mzdy nebo platu uvedenou v odstavci 2 téhož článku, která přichází v úvahu při výpočtu jak plnění, tak příspěvků, její určení je rovněž upraveno stanovami podle § 81 a následujících SGB VII, jakož i § 153 odst. 2 SGB VII. Konečně plnění závisí, přinejmenším pro většinu z nich, na výši mzdy nebo platu pojištěných osob. Z toho vyplývá, že německý systém dotčený v původním řízení nezná mechanismus přerozdělení založený na cíli sociální politiky.

- 22 Za těchto podmínek se Sächsisches Landessozialgericht rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je [MMB] podnikem ve smyslu článků 81 [ES] a 82 ES?

2) Porušuje povinné členství [společnosti Kattner] v [MMB] ustanovení práva Společenství?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 23 MMB a Komise tvrdí, pokud jde o první otázku, že se předkládající soud jednak snaží získat výklad vnitrostátního práva, a jednak neuvádí okolnosti, za kterých by profesní sdružení mohlo představovat podnik ve smyslu článků 81 ES a 82 ES. Komise doplňuje, pokud jde o druhou otázku, že předkládající soud neidentifikoval dostatečně přesně pravidla práva Společenství, která vyžadují výklad. Krom toho MMB uplatňuje, že obě položené otázky nejsou způsobilé vést k odpovědi užitečné pro předkládající soud, protože tento soud nemůže ukončit povinné členství společnosti Kattner, jelikož nebylo napadeno původní rozhodnutí o členství ze dne 27. ledna 2004.
- 24 Pokud jde zaprvé o znění předběžných otázek, je třeba nejdříve připomenout, že v řízení zahájeném podle článku 234 ES není v pravomoci Soudního dvora, aby použil pravidla práva Společenství na konkrétní případ, a tedy aby posoudil ustanovení vnitrostátního práva vzhledem k takovému pravidlu. Může nicméně vnitrostátnímu

soudu poskytnout veškerý relevantní výklad práva Společenství, který pro něj může být užitečný při posuzování účinků těchto ustanovení (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 24. září 1987, Coenen, 37/86, Recueil, s. 3589, bod 8, jakož i ze dne 5. července 2007, Fendt Italiana, C-145/06 a C-146/06, Sb. rozh. s. I-5869, bod 30). Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázky, které jsou mu položeny (viz zejména rozsudky ze dne 8. března 2007, Campina, C-45/06, Sb. rozh. s. I-2089, bod 30, a ze dne 11. března 2008, Jager, C-420/06, Sb. rozh. s. I-1315, bod 46).

25 Přitom v projednávané věci, i když je jisté přesné, že předkládající soud svou první otázkou žádá Soudní dvůr, aby použil články 81 ES a 82 ES na spor v původním řízení tím, že sám rozhodne, zda MMB představuje podnik ve smyslu těchto ustanovení, a že v tomto ohledu tento soud neupřesňuje okolnosti relevantní pro účely takové kvalifikace, nic nebrání přeformulování této otázky, aby se uvedenému soudu poskytl výklad uvedených ustanovení, který pro něj bude užitečný k rozhodnutí sporu, jenž mu byl předložen.

26 Krom toho je rovněž třeba připomenout, že podle judikatury, když se předběžná otázka pouze odkazuje na právo Společenství, aniž by uváděla ustanovení tohoto práva, kterých se týká, je věcí Soudního dvora, aby vyvodil ze všech informací předložených předkládajícím soudem, a zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, ta ustanovení práva Společenství, která s ohledem na předmět sporu vyžadují výklad (viz v tomto smyslu zejména rozsudek ze dne 20. dubna 1988, Bekaert, 204/87, Recueil, s. 2029, body 6 a 7).

27 Přitom v projednávané věci, přestože znění druhé otázky neidentifikuje ustanovení práva Společenství, která je třeba vyložit, z předkládacího rozhodnutí jasně vyplývá, že tato otázka směřuje k určení, zda povinné členství v profesním sdružení, jako je MMB, může, jak tvrdí společnost Kattner ve sporu v původním řízení, představovat omezení volného pohybu služeb zakázané články 49 ES a 50 ES nebo zneužití zakázané článkem 82 ES případně ve spojení s článkem 86 ES, takže uvedená otázka může být přeformulována v tomto smyslu.

28 Pokud jde zadrhé o užitečnost otázek položených předkládajícím soudem, je třeba připomenout, že v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené článkem 234 ES, je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. V důsledku toho, jestliže se položené předběžné otázky týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména rozsudek ze dne 23. listopadu 2006, *Asnef-Equifax a Administración del Estado*, C-238/05, Sb. rozh. s. I-11125, bod 15 a citovaná judikatura).

29 Ve výjimečných případech nicméně přísluší Soudnímu dvoru zkoumat podmínky, za nichž byl dotázán vnitrostátním soudem, za účelem ověření své vlastní příslušnosti. Duch spolupráce, jímž má být veden průběh řízení o předběžné otázce, totiž znamená, že vnitrostátní soud bere ohled na funkci svěřenou Soudnímu dvoru, kterou je přispívat k výkonu spravedlnosti v členských státech, a nikoliv poskytovat poradní stanoviska k obecným či hypotetickým otázkám. Nicméně odmítnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (výše uvedený rozsudek *Asnef-Equifax a Administración del Estado*, body 16 a 17, jakož i citovaná judikatura).

30 V projednávané věci přitom z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že spor v původním řízení se týká legality povinného členství společnosti *Kattner v MMB* v rámci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání. V tomto rámci se předkládající soud zejména dotazuje na slučitelnost tohoto povinného členství jednak s články 49 ES a 50 ES, a jednak s články 82 ES a 86 ES.

- 31 Za těchto podmínek není možné mít za to, že je zjevné, že požadovaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu, který byl předložen předkládajícímu soudu a zjevně není hypotetický.
- 32 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce musí být v důsledku toho považována za přípustnou.

K věci samé

K první otázce

- 33 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda články 81 ES a 82 ES musí být vykládány v tom smyslu, že takový subjekt, jako je MMB, jehož členy musí být v rámci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání podniky patřící do určitého odvětví činnosti a určitého území, představuje podnik ve smyslu těchto ustanovení.
- 34 Podle ustálené judikatury se v kontextu práva hospodářské soutěže rozumí „podnikem“ jakákoliv entita vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování (viz zejména rozsudky ze dne 23. dubna 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Recueil, s. I-1979, bod 21, a ze dne 11. prosince 2007, ETI a další, C-280/06, Sb. rozh. s. I-10893, bod 38).

- 35 V projednávané věci je třeba nejdříve uvést, že profesní sdružení, jako je MMB, přispívají jako veřejnoprávní subjekty ke správě německého systému sociálního zabezpečení a že v tomto ohledu vykonávají funkci sociálního charakteru, která je zcela nezisková (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 16. března 2004, AOK Bundesverband a další, C-264/01, C-306/01, C-354/01 a C-355/01, Recueil, s. I-2493, bod 51).
- 36 Jak totiž Soudní dvůr rozhodl, pokud jde o italský zákonný systém pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, spadá pokrytí tohoto rizika dlouhodobě do sociální ochrany, kterou členské státy zajišťují zcela nebo částečně pro své obyvatelstvo (výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 32).
- 37 Přitom v souladu s ustálenou judikaturou právo Společenství nezasahuje do pravomoci členských států uspořádat svůj systém sociálního zabezpečení (viz zejména rozsudky ze dne 28. dubna 1998, *Kohll*, C-158/96, Recueil, s. I-1931, bod 17; ze dne 12. července 2001, *Smits a Peerbooms*, C-157/99, Recueil, s. I-5473, bod 44; jakož i ze dne 16. května 2006, *Watts*, C-372/04, Sb. rozh. s. I-4325, bod 92).
- 38 Krom toho takový zákonný systém pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, jako je systém dotčený v původním řízení, sleduje v rozsahu, v němž stanoví povinnou sociální ochranu všech zaměstnanců, sociální cíl (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 34).
- 39 Podle § 1 SGB VII má totiž tento systém jednak za cíl předcházet všemi vhodnými prostředky pracovním úrazům a nemocem z povolání, jakož i všem ohrožením zdraví spojeným s prací, a jednak obnovit všemi vhodnými prostředky zdraví a pracovní schopnosti pojištěných osob a odškodnit je nebo jejich pozůstalé peněžitými plněními.

- 40 Z vyjádření předložených Soudnímu dvoru krom toho vyplývá, že uvedený systém má zajistit všem chráněným osobám pokrytí rizik pracovního úrazu a nemocí z povolání nezávisle na jakémkoliv pochybení, kterého se mohl dopustit poškozený nebo zaměstnavatel, a tedy aniž by bylo třeba zkoumat občanskoprávní odpovědnost osob majících zisky z činnosti, která zahrnuje riziko (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 35).
- 41 Navíc sociální cíl takového systému je rovněž, jak vyplývá ze spisu předloženého Soudnímu dvoru, zvyrazněn okolností, že plnění jsou vyplácena i tehdy, když nebyly uhrazeny dlužné příspěvky, což zjevně přispívá k ochraně všech zaměstnanců před hospodářskými důsledky pracovních úrazů (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 36).
- 42 Nicméně, jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, sociální cíl systému pojištění nestačí sám o sobě k vyloučení toho, že bude dotyčná činnost kvalifikována jako hospodářská činnost (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 21. září 1999, *Albany*, C-67/96, Recueil, s. I-5751, bod 86; ze dne 12. září 2000, *Pavlov a další*, C-180/98 až C-184/98, Recueil, s. I-6451, bod 118, jakož i výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 37).
- 43 Dále je třeba zvláště zkoumat jednak to, zda je možné mít za to, že tento systém provádí zásadu solidarity, a jednak to, do jaké míry podléhá státnímu doзору, což jsou prvky, které mohou vyloučit hospodářský charakter dané činnosti (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Cisal*, body 38 až 44).

– K provedení zásady solidarity

- 44 Pokud jde nejdříve o provedení zásady solidarity, z celkového posouzení systému dotčeného v původním řízení zaprvé vyplývá, že tento systém je podobně jako systém, kterého se týkala věc, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek *Cisal* (bod 39), financován příspěvky, jejichž sazba není systematicky proporcionální k pojistnému riziku.
- 45 Částka příspěvků totiž závisí nejen na pojistném riziku, ale rovněž, jak vyplývá z čl. 153 odst. 1 až 3 SGB VII, na odměně pojištěných osob v mezích maximální a případně minimální částky (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 39).
- 46 Krom toho podle čl. 152 odst. 1 a čl. 153 odst. 1 SGB VII závisí částka příspěvků rovněž na finančních potřebách vyplývajících z plnění, které vyplatilo dotyčné profesní sdružení za uplynulý kalendářní rok. Přitom zohlednění uvedených finančních potřeb umožňuje rozdělit rizika spojená s činností členů profesního sdružení na úrovni všech členů nad rámec jediného odvětví činnosti, do kterého spadají, čímž se vytváří společenství rizik na úrovni profesního sdružení.
- 47 Krom toho rizika, která jsou zohledněna pro výpočet příspěvků, jsou s výhradou určitých možných úprav spojených s činností jednotlivých podniků, riziky, která připadají na odvětví činnosti, do kterého v rámci každého profesního sdružení patří jeho členové napříč rizikovými kategoriemi, které byly určeny v souladu s § 157 SGB VII, takže tito členové tvoří společenství rizik v závislosti na rizicích, kterým je vystaveno toto odvětví činnosti.

- 48 Navíc se zdá, že podle § 176 SGB VII podléhají profesní sdružení povinnosti vzájemného vyrovnání, pokud náklady jednoho sdružení výrazně přesahují průměrné náklady všech sdružení. Z toho vyplývá, že zásada solidarity se rovněž provádí na úrovni vnitrostátního území, mezi všemi odvětvími činnosti, takže různá profesní sdružení jsou zase seskupena do společenství rizik, které jim umožňuje vzájemné vyrovnání nákladů a rizik (viz obdobně rozsudky ze dne 17. února 1993, Poucet a Pistre, C-159/91 a C-160/91, Recueil, s. I-637, bod 12, jakož i výše uvedený AOK Bundesverband, bod 53).
- 49 Předkládající soud sice uvádí, že na rozdíl od italského systému dotčeného ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek *Cisal*, německý systém dotčený v původním řízení jednak nestanoví, že příspěvky jsou omezeny nejvyšší částkou, a jednak není prováděn jediným subjektem s monopolním postavením, ale souhrnem subjektů, které mají podle tohoto soudu postavení oligopolu.
- 50 Tyto dvě skutečnosti však nemohou zpochybnit solidární povahu financování takového systému, jako je systém dotčený v původním řízení, která vyplývá ze zjištění uvedených v bodech 44 až 48 tohoto rozsudku v rámci celkového posouzení tohoto systému.
- 51 Pokud jde o první skutečnost, je třeba uvést, že i když existence horní hranice může jistě přispět k provedení zásady solidarity, zejména jestliže je zůstatek financování nesen všemi podniky, které náleží do stejné kategorie (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 39), její neexistence nemůže sama o sobě mít za následek, že systém s výše uvedenými vlastnostmi bude zbaven své solidární povahy.

52 Krom toho a v každém případě, protože § 153 odst. 2 SGB VII stanoví výslovně, že „mzdy a platy pojištěných osob jsou základem pro příspěvky až do výše jejich maximálních ročních příjmů“, je věcí předkládajícího soudu, jehož rozhodnutí krom toho výslovně odkazuje na toto ustanovení, aby ověřil, zda – jak uplatňuje německá vláda a jak vyplývá rovněž z vyjádření společnosti Kattner – uvedené ustanovení nemůže posílit solidární povahu systému dotčeného v původním řízení tím, že nepřímě omezuje výši příspěvků, pokud je pojistné riziko vysoké.

53 Pokud jde o druhou skutečnost uvedenou předkládajícím soudem, je třeba připomenout, jak již bylo uvedeno v bodě 37 tohoto rozsudku, že právo Společenství nezasahuje do pravomoci členských států uspořádat svůj systém sociálního zabezpečení. Když se přitom při výkonu této pravomoci členský stát rozhodne rozdělit řízení systému sociálního zabezpečení mezi vícero subjektů na základě odvětví nebo na zeměpisném základě, pak skutečně provádí zásadu solidarity, i když omezuje rámec, ve kterém se použije. To platí o to víc, když profesní sdružení, jak je tomu v systému dotčeném v původním řízení, mezi sebou na vnitrostátní úrovni vyrovnávají náklady a rizika.

54 Konečně v rozporu s tím, co tvrdí společnost Kattner, solidární povaha financování takového systému, jako je systém dotčený v původním řízení, nemůže být dotčena okolností, že profesní sdružení se mohou podle § 161 SGB VII rozhodnout stanovit jednotný minimální příspěvek. Naopak stanovení příspěvku této povahy, i za předpokladu, že sníží finanční potřeby k rozdělení, jak uplatňuje společnost Kattner, samo o sobě zřejmě může přispět k solidární povaze tohoto systému. Pokud jde totiž o pojištěné osoby, jejichž odměna je nižší než odměna, které odpovídá výše minimálního příspěvku, směřuje jeho existence k uložení příspěvku, jehož výše je nejen jednotná pro všechny tyto pojištěné osoby dotčeného profesního sdružení, ale navíc nezávislá od pojistného rizika, a tedy od odvětví činnosti, do kterého uvedené osoby patří.

- 55 Zadruhé je třeba poznamenat, podobně jak Soudní dvůr rozhodl ve výše uvedeném rozsudku Císal (bod 40), že hodnota plnění, které vyplácí taková profesní sdružení, jako je MMB, není nezbytně proporcionální k odměně pojištěné osoby.
- 56 I když je totiž výše odměny zohledněna při výpočtu příspěvku, z předkládacího rozhodnutí, jakož i z vyjádření předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že nepeněžitá plnění, jako je poskytování služeb prevence a rehabilitace, jsou zcela nezávislá na odměně. Přitom tato plnění jsou významná, protože podle předkládacího soudu odpovídají přibližně 12 % všech výdajů MMB za rok 2002 a dokonce podle MMB a německé vlády odpovídají částce pohybující se mezi 25 % a 30 % celkových výdajů.
- 57 Dále, pokud jde o plnění v projednávaném případě, která mají za cíl částečné vyrovnání ztráty odměny utrpěné v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, z předkládacího rozhodnutí, jakož i z vyjádření předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že pouze mzdy a platy, které se nacházejí mezi maximem a minimem – respektive „minimálním ročním příjmem“ a „maximálním ročním příjmem“ – se podle § 85 SGB VII zohledňují, což však přísluší potvrdit předkládacímu soudu. Krom toho jak německá vláda, tak Komise uvedly, že výše dávek v nemožnosti je zcela nezávislá na zaplacených příspěvcích, což musí předkládací soud rovněž ověřit.
- 58 Za těchto podmínek se jeví, že stejně jako v rámci systému dotčeného ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Císal, může platba zvýšeného příspěvku vést pouze k plněním s horní mezí a naopak platba relativně nízkého příspěvku může vést k nároku na plnění vypočítaná na základě vyšší odměny, jak uvedla sama společnost Kattner ve svých vyjádřeních.

- 59 Přítom neexistence přímé vazby mezi zaplacenými příspěvky a vyplacenými plněními s sebou nese solidaritu mezi lépe placenými zaměstnanci a těmi, kteří by byli, vzhledem ke svým nízkým příjmům, zbaveni řádné sociální ochrany, pokud by taková vazba existovala (viz výše uvedený rozsudek *Cisal*).

– Ke státnímu dozoru

- 60 Pokud jde zadruhé o státní dozor, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že i když německé právo svěřilo profesním sdružením, jako je MMB, provádění zákonného pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, uvedená sdružení mohou ve svých stanovách rozhodnout jednak o tom, že za minimální vyměřovací základ pro příspěvky použijí v souladu s § 153 odst. 3 SGB VII minimální roční příjem, a jednak o tom, že zvýší maximální roční příjem, který se bere do úvahy pro výpočet jak příspěvků podle § 153 odst. 2, tak plnění podle § 85 SGB VII, což společnost *Kattner* výslovně zdůrazňuje ve svých vyjádřeních. Krom toho z vyjádření společnosti *Kattner*, potvrzených v tomto bodě vyjádřením německé vlády, vyplývá, že v souladu s § 157 odst. 1 SGB VII profesní sdružení samostatně vytvoří tabulku pojistných rizik a kategorie rizikovosti, které se použijí při výpočtu příspěvků.
- 61 Poskytnutí, v rámci samosprávy, takového rozhodovacího prostoru profesním sdružením, jako je MMB, ke stanovení prvků, které určují částku příspěvků a plnění, nemůže nicméně jako takové změnit povahu činnosti vykonávané uvedenými sdruženími (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *AOK Bundesverband* a další, bod 56).

- 62 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru totiž vyplývá, jak konstatoval generální advokát v bodě 54 svého stanoviska, že tento rozhodovací prostor je stanoven a striktně upraven zákonem, když SGB VII uvádí jednak prvky, které musí být zohledněny pro výpočet příspěvků dlužných na základě zákonného systému dotčeného v původním řízení, a jednak taxativní výčet plnění vyplácených na základě toho systému, jakož i způsoby jejich poskytnutí.
- 63 V tomto ohledu z vyjádření předložených společností Kattner, německou vládou a Komisí vyplývá, že použitelná právní ustanovení určují maximální a minimální částku odměny, která se bere v úvahu při výpočtu, dle případu, příspěvků a plnění, přičemž pouze maximální částka může být případně zvýšena stanovami profesních sdružení, což však musí nicméně ověřit předkládající soud.
- 64 Dále se zdá, což však ještě musí ověřit předkládající soud, že profesní sdružení podléhají, pokud jde o vypracování svých stanov a zejména stanovení výše příspěvků a plnění v rámci zákonného systému dotčeného v původním řízení, doзору spolkového státu, který v tomto ohledu vystupuje podle ustanovení SGB VII jako orgán doзору.
- 65 Z výše uvedeného tedy vyplývá, že v zákonném systému pojištění, jako je ten dotčený v původním řízení, se jeví, s výhradou ověření překládajícím soudem, že výše příspěvků a hodnota plnění, které představují dva základní prvky takového systému, jednak provádí zásadu solidarity, která znamená, že vyplacená plnění nejsou striktně proporcionální k uhrazeným příspěvkům, a jednak podléhá státnímu doзору (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Cisal, bod 44).

66 Za těchto podmínek a s výhradou ověření těchto dvou prvků týkajících se zásady solidarity a státního dozoru předkládajícím soudem, je třeba konstatovat, že subjekt, jako je MMB tím, že přispívá ke správě jednoho z tradičních odvětví sociálního zabezpečení, v projednávané věci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, plní výlučně sociální funkci, takže jeho činnost není hospodářskou činností ve smyslu práva hospodářské soutěže, a že tedy tento subjekt není podnikem ve smyslu článků 81 ES a 82 ES (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Cisal*, bod 45).

67 Tento závěr není zpochybněn okolností uvedenou předkládajícím soudem, že na rozdíl od situace v rámci italského systému dotčeného ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek *Cisal*, profesní sdružení, jako je MMB, nezajišťuje správu dotyčného zákonného systému pojištění, ale poskytuje přímo pojistné služby. Jak totiž generální advokát v zásadě poznamenal v bodě 61 svého stanoviska, jelikož právo Společenství nezasahuje do pravomoci členských států upravovat jejich systém sociálního zabezpečení, sama tato okolnost nemůže jako taková ovlivnit čistě sociální povahu úlohy vykonávané takovým sdružením v rozsahu, v němž neovlivňuje ani solidární povahu tohoto systému, ani dozor, který nad ním vykonává stát, jak vyplývá z výše uvedené analýzy.

68 V důsledku toho je třeba odpovědět na první položenou otázku, že články 81 ES a 82 ES musí být vykládány v tom smyslu, že subjekt, jakým je profesní sdružení dotčené v původním řízení, jehož členy musí být v rámci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání podniky patřící do určitého odvětví činnosti a určitého území, nepředstavuje podnik ve smyslu těchto ustanovení, ale plní čistě sociální úlohu, pokud je takový subjekt činný v rámci systému, který provádí zásadu solidarity, a pokud tento systém podléhá státnímu doзору, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

K druhé otázce

- 69 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být jednak články 49 ES a 50 ES, a jednak články 82 ES a 86 ES vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která stanoví, že podniky z určitého odvětví činnosti a určitého území musí být členy subjektu, jako je MMB.
- 70 V tomto ohledu je třeba na úvod poznamenat, že vzhledem k odpovědi na první otázku není třeba odpovídat na druhou otázku v rozsahu, v němž se týká výkladu článků 82 ES a 86 ES, protože použitelnost těchto ustanovení závisí na existenci podniku.
- 71 Pokud jde o výklad článků 49 ES a 50 ES, je třeba připomenout, že jelikož právo Společenství, jak bylo již uvedeno v bodě 37 tohoto rozsudku, nezasahuje do pravomoci členských států upravit jejich systém sociálního zabezpečení, je v případě neexistence harmonizace na úrovni Společenství věcí právních předpisů každého dotyčného členského státu určit podmínky práva nebo povinnosti stát se osobou pojištěnou v systému sociálního zabezpečení (viz zejména výše uvedené rozsudky Kohll, bod 18, Smits a Peerbooms, bod 45, jakož i Watts, bod 92).
- 72 Komise, jakož i v zásadě německá vláda mají za to, že z této judikatury vyplývá, že zavedení povinného členství v systému sociálního zabezpečení, jak je stanoveno vnitrostátní právní úpravou dotčenou v původním řízení, spadá výlučně do pravomoci členských států, takže tato právní úprava nepatří do působnosti článků 49 ES a 50 ES. Kromě povinného členství totiž nebylo konstatováno žádné omezení volného

pohybu služeb, protože dotčený je pouze způsob financování systému sociálního zabezpečení, a nikoliv poskytování plnění po konkretizaci pojistného sociálního rizika.

73 Toto tvrzení není možné přijmout.

74 I když je totiž pravda, že podle ustálené judikatury citované v bodě 71 tohoto rozsudku je v případě neexistence harmonizace na úrovni Společenství věcí právních předpisů každého dotyčného členského státu určit podmínky povinnosti stát se členem systému sociálního zabezpečení, a tedy způsob financování tohoto systému, členské státy musí nicméně při výkonu této pravomoci dodržovat právo Společenství (viz zejména výše uvedené rozsudky Kohll, bod 19, jakož i Smits a Peerbooms, bod 46). Z toho vyplývá, že tato pravomoc členských států není neomezená (rozsudek ze dne 3. dubna 2008, Derouin, C-103/06, Sb. rozh. s. I-1853, bod 25).

75 V důsledku toho skutečnost, že se vnitrostátní právní úprava, jako je úprava dotčená v původním řízení, týká pouze financování určitého odvětví sociálního zabezpečení, v projednávané věci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání, tím, že stanoví povinné členství podniků patřících do dotčeného systému v profesních sdruženích, kterým zákon svěřil výkon tohoto pojištění, nemůže vyloučit použití pravidel Smlouvy o ES, a zejména těch, která se týkají volného pohybu služeb (viz rozsudek ze dne 26. ledna 1999, Terhoeve, C-18/95, Recueil, s. I-345, bod 35).

76 Systém povinného členství stanovený vnitrostátní právní úpravou dotčenou v původním řízení musí být tedy slučitelný s ustanoveními článků 49 ES a 50 ES.

77 Je třeba proto přezkoumat, zda – jak uplatnila společnost Kattner u předkládajícího soudu, jakož i ve svých vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru – zavedení členským státem zákonného systému pojištění, jako je systém dotčený v původním řízení, který stanoví povinné členství podniků v rámci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání v profesních sdruženích, jako je MMB, může představovat překážku volnému pohybu služeb ve smyslu článku 49 ES. Je třeba tak ověřit jednak to, zda omezuje možnost pojišťoven usazených v jiných členských státech nabízet na trhu prvního státu své služby týkající se pojištění dotyčných rizik nebo některých z nich, a jednak to, zda odrazuje podniky usazené v prvním členském státě jakožto příjemce služeb, aby se pojistily u takových společností.

78 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury vyžaduje volný pohyb služeb nejen odstranění jakékoli diskriminace poskytovatele služeb usazeného v jiném členském státě z důvodu jeho státní příslušnosti, ale rovněž odstranění jakéhokoli omezení, byť uplatňovaného bez rozdílu jak na tuzemské poskytovatele, tak na poskytovatele z jiných členských států, když je takové povahy, že může zakazovat činnosti poskytovatele usazeného v jiném členském státě, kde legálně poskytuje obdobné služby, být na překážku těmto činnostem nebo je činit méně atraktivními (viz v tomto smyslu zejména ze dne 20. února 2001, Analir a další, C-205/99, Recueil, s. I-1271, bod 21; ze dne 5. prosince 2006, Cipolla a další, C-202/04 a C-94/04, Sb. rozh. s. I-11421, bod 56, jakož i ze dne 11. ledna 2007, ITC, C-208/05, Sb. rozh. s. I-181, bod 55).

79 Krom toho podle ustálené judikatury článek 49 ES brání použití jakékoliv vnitrostátní právní úpravy, která činí pohyb služeb mezi členskými státy obtížnějším než čisté vnitrostátní pohyby služeb v určitém členském státě (výše uvedené rozsudky Kohll, bod 33, jakož i Smits a Peerbooms, bod 61).

80 V projednávané věci by se jistě mohlo zdát pochybné, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 72 svého stanoviska, zda je možné rizika pokrytá zákonným systémem

pojištění dotčeným v původním řízení, přinejmenším některá z nich, pojistit u soukromých pojišťoven, když tyto v zásadě nevykonávají svou činnost podle systému, který zahrnuje prvky solidarity uvedené v bodech 44 až 59 tohoto rozsudku.

81 Krom toho, jelikož zákonný systém pojištění dotčený v původním řízení stanoví, jak vyplývá z bodů 57 a 58 tohoto rozsudku, pouze horní mez plnění, a tedy minimální pokrytí, mohou podniky patřící do tohoto systému, jak uvádí předkládající soud a připouští společnost Kattner, uzavřít smlouvy o doplňkovém pojištění se soukromými pojišťovnami usazenými jak v Německu, tak v jiných členských státech (viz obdobně rozsudek ze dne 22. května 2003, *Freskot*, C-355/00, *Recueil*, s. I-5263, bod 62).

82 Jelikož je však, jak ukazují skutkové okolnosti věci v původním řízení, zákonný systém pojištění dotčený v původním řízení zřejmě rovněž určený k pokrytí rizik, která je možné pojistit u pojišťoven, které nevykonávají svou činnost podle zásady solidarity, může takový systém představovat omezení volného pohybu služeb pojišťoven usazených v jiných členských státech, které chtějí nabízet pojistné smlouvy pokrývající taková rizika v dotyčném členském státě, v rozsahu, v němž je přímo či nepřímo na překážku výkonu této svobody nebo ho činí méně atraktivním, či ho dokonce znemožňuje (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Freskot*, bod 63).

83 Krom toho takový systém může rovněž podniky, které do něj spadají, odradit nebo jim dokonce zabránit v tom, aby se obracely na takové poskytovatele pojišťovacích služeb usazené v jiných členských státech než v členském státě, kde jsou pojištěny, a představuje rovněž pro uvedené podniky překážku volného pohybu služeb (viz obdobně rozsudky ze dne 31. ledna 1984, *Luisi a Carbone*, 286/82 a 26/83, *Recueil*, s. 377, bod 16; výše uvedený *Kohll*, bod 35, jakož i výše uvedený *Smits a Peerbooms*, bod 69).

- 84 Nicméně takové omezení může být odůvodněno, pokud odpovídá naléhavým důvodům obecného zájmu, pokud je způsobilé zaručit uskutečnění cíle, který sleduje, a pokud nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (viz zejména rozsudky ze dne 5. června 1997, SETTG, C-398/95, Recueil s. I-3091, bod 21; výše uvedený Cipolla a další, bod 61, jakož i rozsudek ze dne 13. prosince 2007, United Pan-Europe Communications Belgium a další, C-250/06, Sb. rozh. s. I-11135, bod 39).
- 85 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že podle judikatury Soudního může riziko závažného zásahu do finanční rovnováhy systému sociálního zabezpečení samo o sobě představovat naléhavý důvod obecného zájmu, který je způsobilý odůvodnit narušení zásady volného pohybu služeb (viz zejména výše uvedené rozsudky Kohll, bod 41; Smits a Peerbooms, bod 72, jakož i rozsudek ze dne 19. dubna 2007, Stamatelaki, C-444/05, Sb. rozh. s. I-3185, bod 30).
- 86 Přitom, jak vyplývá z vyjádření předložených Soudnímu dvoru povinnost členství v zákonném systému pojištění, jaká je stanovena vnitrostátní právní úpravou dotčenou v původním řízení, směřuje k zaručení finanční rovnováhy jednoho z tradičních odvětví sociálního zabezpečení, v projednávané věci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání.
- 87 Taková povinnost totiž v rozsahu, v němž zajišťuje seskupení všech podniků spadajících do dotyčného systému v rámci společenství rizik, umožňuje tomuto systému, který sleduje, jak vyplývá z bodu 38 tohoto rozsudku, sociální cíl, aby fungoval podle systému provádějícího zásadu solidarity, které se vyznačuje zejména financováním prostřednictvím příspěvků, jejichž výše není striktně proporcionální k pojistným rizikům a poskytování plnění, jehož hodnota není striktně proporcionální k příspěvkům.

- 88 Za těchto podmínek taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava dotčená v původním řízení, v rozsahu, v němž stanoví povinnost členství, může být odůvodněna naléhavým důvodem obecného zájmu, a sice cílem spočívajícím v zajištění finanční rovnováhy určitého odvětví sociálního zabezpečení, protože taková povinnost je vhodná k zajištění dosažení tohoto cíle.
- 89 Pokud jde o otázku, zda taková právní úprava nejde nad rámec toho, co je pro dosažení uvedeného cíle nezbytné, z dokumentů ve spisu, který byl předložen Soudnímu dvoru vyplývá, jak již bylo konstatováno v bodě 81 tohoto rozsudku, že zákonný systém dotčený v původním řízení nabízí minimální pokrytí, takže navzdory povinnému členství, které zahrnuje, je možné, aby podniky, které do něj patří, doplnily toto pokrytí tím, že uzavřou doplňková pojištění, pokud jsou na trhu dostupná. Tato okolnost představuje faktor, který svědčí ve prospěch proporcionality takového zákonného systému pojištění, jako je systém dotčený v původním řízení (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Freskot*, bod 70).
- 90 Pokud jde dále o rozsah pokrytí, jaké je stanoveno uvedeným systémem, není možné vyloučit, jak tvrdí MMB ve svých vyjádřeních, že pokud by povinné členství mělo být omezeno pouze na určitá plnění, jako jsou ta, která vyplývají z cíle prevence, jak hypoteticky uvádí společnost *Kattner* ve svých vyjádřeních, podniky zaměstnávající například mladé pracovníky a s dobrým zdravotním stavem vykonávající bezpečné činnosti by vyhledávaly výhodnější pojistné podmínky u soukromých pojišťoven. Postupným odlivem těchto „dobrých“ rizik by přitom profesním sdružením, jako je MMB, mohla zůstat vzrůstající část „špatných“ rizik, což by vedlo ke zvýšení nákladů plnění, zejména u podniků disponujících staršími pracovníky vykonávajícími nebezpečné činnosti, podniků, kterým by uvedená sdružení již nemohla nabídnout plnění za přijatelné náklady. To platí tím spíš, když se, jako ve věci v původním řízení, dotýčný zákonný systém pojištění vyznačuje v rozsahu, v němž provádí zásadu solidarity, zejména neexistencí striktně proporcionalní vazby mezi příspěvkem a pojistnými riziky (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Albany*, body 108 a 109).

- 91 Je věcí předkládajícího soudu, aby ověřil nezbytnost zákonného systému pojištění dotčeného v původním řízení s ohledem na cíl finanční rovnováhy sociálního zabezpečení, který tento systém sleduje, při zohlednění všech skutečností sporu, o němž rozhoduje, jakož i informací poskytnutých v bodech 89 a 90 tohoto rozsudku.
- 92 V důsledku toho je třeba odpovědět na druhou položenou otázku, že články 49 ES a 50 ES musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která stanoví, že podniky z určitého odvětví činnosti a usazené na určitém území musí být členy subjektu, jako je profesní sdružení dotčené v původním řízení, v rozsahu, v němž tento systém nejde nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle spočívajícího v zajištění finanční rovnováhy určitého odvětví sociálního zabezpečení, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

K nákladům řízení

- 93 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Články 81 ES a 82 ES musí být vykládány v tom smyslu, že subjekt, jakým je profesní sdružení dotčené v původním řízení, jehož členy musí být v rámci pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání podniky patřící do určitého odvětví činnosti a usazené na určitém území, nepředstavuje podnik ve smyslu těchto ustanovení, ale plní čistě sociální úlohu, pokud je takový subjekt činný v rámci systému, který provádí zásadu solidarity, a pokud tento systém podléhá státnímu dozoru, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

- 2) Články 49 ES a 50 ES musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která stanoví, že podniky z určitého odvětví činnosti a určitého území musí být členy subjektu, jako je profesní sdružení dotčené v původním řízení, v rozsahu, v němž tento systém nejde nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle spočívajícího v zajištění finanční rovnováhy určitého odvětví sociálního zabezpečení, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Podpisy.